

СТАНОВИЩЕ

на проф. д-р БОРИС Т. КОЛЕВ – НИГТГ - БАН

Относно: дисертационния труд на Айсун Айдънов Авджиев на тема „Проблеми и перспективи при интегриране на Турция в общите европейски структури (геополитически и геостратегически аспекти)”

Темата на дисертационният труд е много актуална поради нарастващата роля на Турската република в регионален аспект, а тази страна е и най-мощният в икономическо, военно и всякакво друго отношение съсед на нашата страна. Ето защо такива изследвания са изключително важни. В определен аспект може да се приеме и са налице редица факти, че Турция за в бъдеще ще се превърне в агломерационен геополитически фактор, както за Черноморския и Кавказкият регион така и по отношение на Близкия изток. Използваният широкоспектърен научен апарат и методология са позволили на дисертанта да постигне заложените цели на изследването.

Дисертационният труд е с ярко изразени приноси. Анализите са задълбочени и почиват на широк подбор от изходна информация и фактология.

Турция вече е част от някои общоевропейски структура като Съвета на Европа, така че е по-правилно да се посочват само онези организации на които страната още не е член. Освен безспорните приноси в дисертацията са допуснати и някои грешки, които не намаляват нейните достойнства. Ето някои от тях. На стр. 28 сред макропространствените единици са посочени България и Турция наравно със Средна Азия и т.н. Отделните страни не могат да бъдат еднорангови с такива много по-обширни региони като Средна Азия, Европа и т.н. На стр. 39 е допуснато смесване на международно правните термини „териториално море” или „води” с „изключителна икономическа зона”, която е определена на 200 морски мили. Международното морско право като част от международното публично право разграничава отчетливо тези две категории. Могло е да се направи и геоикономическа оценка на международните транспортни коридори минаващи през Турция, включително и натовареността на турското национално въздушно пространство, което има важно значение за въздушните връзки между Европа и Близкия и Среден изток.. Би било полезно да се оцени и трансграничното геополитическо значение на реките Тигър и Ефрат, а също и най-големият в Турция хидроенергиен комплекс „Ататюрк”. На фиг. 8 населението на Нидерландия е представено като католици, а то е от групата на протестантите. Освен това населението на Южна Германия (Баден-Вюртемберг и Бавария) е католическо. При разглеждане на българо-турските отношения е било полезно да се изтъкне повече

ролята на османската столица през епохата на Българското Възраждане. Там са издавани вестници и списания, създадени са някои български национални институции като болницата, метоха, църквата „Св. Стефан“ и други. Всъщност с население от много хиляди българи Костантиние (от март 1930 г. Истанбул) до освобождението е практически най-големият „български“ град.

Направените забележки са от такъв характер, че не накърняват постигнатото в дисертацията. Приемам без забележки справката за приносите, както и автореферата, който отразява всички аспекти на дисертационния труд.

В заключение намирам, че представения дисертационен труд е в завършен вид, притежава необходимите научни достойнства и предлагам на членовете на Уважаемото Научно жури да присъдят на докторанта Айсун Айдънов Авджиев образователната и научната степен ДОКТОР по научната специалност „География на страните (регионална и политическа география)“.

СОФИЯ, 28 януари 2014 г.

ПОДПИС:.....